

De redactie bevond zich dus in een merkwaardig paradoxale situatie. Het was zo goed als ondenkbaar dat ze niet de 'stille vrede' zou verkiezen boven twist en tweedracht onder christenen. En er gaat niets boven 'verborgen zegen'. Maar tegelijk is er toch ook iets van een besef dat de verkoop van de *Magdalena* – en dus indirect het goede doel van de prostitutiebestrijding – in feite minder gebaat zou zijn bij stille vrede en verborgen zegen, dan bij de commerciële exploitatie van oorlogszuchtig rumoer.

De feiten onder ogen zien

Interessant is ook het voorwoord bij de jaargang 1882. De redactie meldt dat er bezwaren zijn gemaakt tegen bepaalde bijdragen in de vorige aflevering. Waarschijnlijk ging het hier met name om een verhaal over een student die een bordeel bezoekt.

Vanzelfsprekend was het de auteur en de redactie niet te doen om een aanbeveling voor de prostitutie. De bijdrage moest juist een waarschuwing vormen tegen de gevaren daarvan, en een aanklacht tegen maatschappelijke wantoestanden. Maar het probleem was vergelijkbaar met dat rond Jacob van Lenneps *Klaasje Zevenster*. In deze roman werd de hoofdpersoon tegen haar wil naar een bordeel gelokt. Ze werd er nog juist op tijd uit bevrijd en er was, zoals dat heet, 'niets gebeurd'. Maar de simpele beschrijving van een bordeelinterieur bleek al voldoende om een storm van protest tegen de roman te doen opgaan. Natuurlijk, de auteur kon met enig recht opmerken dat hij er juist een waarschuwende bedoeling mee had gehad. Busken Huet schreef zelfs schertsend dat een onderzoeker van het prostitutie-probleem in *Klaasje Zevenster* 'eene lijvige, doch welsprekende bijdrage voor den Magdalena-almanak [heeft] gezien; en zoo goed als officieel heeft de directie van het Asyl Steenbeek den heer Van Lennep dank betuigd voor zijn gewaardeerd hulpbetoon.'⁷²

Iets dergelijks gold ook voor de veelgelezen en nagevolgde boeken van Eugène Sue over de *Mysteriën van Parijs*. Die waren eveneens mede bedoeld om maatschappelijke wantoestanden aan te klagen.⁷³ Maar bewees de enorme verkoop van dergelijke boeken niet, dat in elk geval bij sommige lezers ook heel andere interesses een rol speelden?

De redactie van *Magdalena* memoreert naar aanleiding van de

72. Cd. Busken Huet, 'Mr. J. van Lennep', 35.

73. Zie over Sue en zijn invloed in Nederland: B. Luger, 'Misdad tussen feit en fictie'.